

บันทึกการประชุม
คณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ....
ครั้งที่ ๑๙
วันอังคารที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๐
ณ ห้องรับรอง ๑ - ๒ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๒

กรรมการวิสามัญผู้มาประชุม คือ

๑. นายศิระชัย โชติรัตน์	รองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่หนึ่ง
๒. พลเอก มารุต ปิยะโชติสังข์	รองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่สอง
๓. นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์	โฆษกคณะกรรมการวิสามัญ
๔. พลเอก สกนธ์ สัจจานิตย์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการวิสามัญ
๕. ศาสตราจารย์สนิท อักษรแก้ว	ที่ปรึกษาคณะกรรมการวิสามัญ
๖. พลโท ชัยยุทธ พร้อมสุข	
๗. พลอากาศเอก ชูชาติ บุญชัย	
๘. พลเอกไพชยนต์ คำทันเจริญ	
๙. พลเอก วิชิต ศรีประเสริฐ	
๑๐. พลเอก ภาณุวัชร นาควงษ์	
๑๑. พลเรือโท สมนทยา น้อยฉายา	
๑๒. พลโท สมโภชน์ วังแก้ว	
๑๓. พลเอกสุรวัช บุตรวงษ์	
๑๔. พลอากาศเอก อติศักดิ์ กลั่นเสนาะ	
๑๕. รองศาสตราจารย์พิชาย รัตนติลก ณ ภูเก็ต	
๑๖. นายบรรชา พงศ์อายุกุล	
๑๗. นายพัชโรดม ลิ้มปิยะเชียร	

กรรมการวิสามัญผู้ลาประชุม คือ

๑. พลเอก สมเจตน์ บุญถนอม
๒. พลโท สุรใจ จิตต์แจ่ม
๓. นายแสวง บุญมี
๔. นายคำณูณ สิทธิสมาน

๕. พลเอก ไตรรัตน์ รังคะรัตน์
๖. นางนิพัทธา อมรรัตนเมธา
๗. นายสุรชัย ภูประเสริฐ
๘. ศาสตราจารย์อุดม รัฐอมฤต
๙. พลโท กนิษฐ์ ชาญปรีชญา
๑๐. พลเอก ธนดล สุรารักษ์
๑๑. นายศิริพล ยอดเมืองเจริญ
๑๒. พลตรี สันติพงศ์ ธรรมปิยะ
๑๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทวี สุรฤทธิกุล
๑๔. นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง

ผู้ช่วยเลขานุการตามข้อบังคับการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ คือ

- ปริญญา แสงแก้วเขียว

นิติกรชำนาญการ

คณะกรรมการการวิสามัญ ๑

สำนักกรรมการ ๑

เริ่มประชุมเวลา ๑๐.๐๙ นาฬิกา

เมื่อกรรมการวิสามัญมาครบองค์ประชุมแล้วนายศิระชัย โชติรัตน์ รองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่หนึ่ง ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานคณะกรรมการวิสามัญ ได้กล่าวเปิดประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุมสรุปได้ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม

- ฝ่ายเลขานุการได้จัดทำสรุปผลการประชุมคณะกรรมการวิสามัญครั้งที่ ๑๗ วันพุธที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๐ และครั้งที่ ๑๘ วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๐ เพื่อให้ที่ประชุมพิจารณาความถูกต้องตามมติ ซึ่งได้สำเนาแจกที่ประชุมแล้ว

ที่ประชุมรับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองบันทึกการประชุม

๒.๑ รับรองบันทึกการประชุม ดังต่อไปนี้

๑) ที่ประชุมมีมติรับรองบันทึกการประชุมครั้งที่ ๙ วันจันทร์ที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๐ โดยมีการแก้ไข ดังนี้

หน้าที่ ๒ บรรทัดที่ ๑๒ จากเดิมความว่า “ผู้อำนวยการฝ่ายตรวจสอบบัญชีและทรัพย์สิน” แก้ไขเป็นความว่า “ผู้อำนวยการฝ่ายตรวจสอบบัญชี การเงินและทรัพย์สิน”

หน้าที่ ๓ บรรทัดที่ ๒๓ จากเดิมความว่า “นายแสวง บุญมี กรรมการวิสามัญ” แก้ไขเป็นความว่า “นายแสวง บุญมี รองเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ”

หน้าที่ ๔ บรรทัดที่ ๑๒ จากเดิมความว่า “ทดลองจ่าย” แก้ไขเป็นความว่า “ทดลองจ่าย”

หน้าที่ ๕ บรรทัดที่ ๓ จากเดิมความว่า “อย่างกว้างขวาง” แก้ไขเป็นความว่า “อย่างกว้างขวาง”

หน้าที่ ๕ บรรทัดที่ ๒๒ จากเดิมความว่า “นายแสวง บุญมี กรรมการวิสามัญ” แก้ไขเป็นความว่า “นายแสวง บุญมี รองเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ”

หน้าที่ ๖ บรรทัดที่ ๒๐ จากเดิมความว่า “ตามที่กำหนด” แก้ไขเป็นความว่า “ตามที่กฎหมายกำหนด”

หน้าที่ ๖ บรรทัดที่ ๓๓ จากเดิมความว่า “เสื่อมเวลา” แก้ไขเป็นความว่า “เหลือเวลา”

หน้าที่ ๗ บรรทัดที่ ๑ จากเดิมความว่า “เงื่อนไข” แก้ไขเป็นความว่า “เงื่อนไข”

หน้าที่ ๘ บรรทัดที่ ๒๗ จากเดิมความว่า “ใช้จ่ายเงิน” แก้ไขเป็นความว่า “ใช้จ่ายเงิน”

หน้าที่ ๑๑ บรรทัดที่ ๓๐ จากเดิมความว่า “ออกอากาศทั้งวิทยุ” แก้ไขเป็นความว่า “ออกอากาศทั้งวิทยุ”

หน้าที่ ๑๑ บรรทัดที่ ๙ จากเดิมความว่า “ละหลังการใช้จ่าย” แก้ไขเป็นความว่า “และหลังการใช้จ่าย”

หน้าที่ ๑๒ บรรทัดที่ ๑๙ จากเดิมความว่า “สำนักงานกฤษฎีกา” แก้ไขเป็นความว่า “สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา”

หน้าที่ ๑๓ บรรทัดที่ ๕ - ๖ จากเดิมความว่า “ผู้อำนวยการฝ่ายตรวจสอบบัญชีและทรัพย์สิน” แก้ไขเป็นความว่า “ผู้อำนวยการฝ่ายตรวจสอบบัญชี การเงินและทรัพย์สิน”

หน้าที่ ๑๔ บรรทัดที่ ๒๐ จากเดิมความว่า “ของเงื่อนไข” แก้ไขเป็นความว่า “ของเงื่อนไข”

หน้าที่ ๑๔ บรรทัดที่ ๒๖ จากเดิมความว่า “มีเงื่อนไข” แก้ไขเป็นความว่า “มีเงื่อนไข”

หน้าที่ ๑๕ บรรทัดที่ ๑๘ จากเดิมความว่า “นายแสวง บุญมี ได้ให้ข้อมูลว่า ในทางปฏิบัติและความเข้าใจ” แก้ไขเป็นความว่า “นายแสวง บุญมี รองเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ ได้ให้ข้อมูลว่าในทางปฏิบัติและความเข้าใจ”

หน้าที่ ๑๖ บรรทัดที่ ๒๑ จากเดิมความว่า “รายได้” แก้ไขเป็นความว่า “รายได้”

๒) ที่ประชุมมีมติรับรองบันทึกการประชุมครั้งที่ ๑๐ วันอังคารที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๖๐ โดยมีการแก้ไข ดังนี้

หน้าที่ ๖ บรรทัดที่ ๑๕ จากเดิมความว่า “ตามความความร้ายแรง” แก้ไขเป็นความว่า “ตามความร้ายแรง”

หน้าที่ ๖ บรรทัดที่ ๒๑ จากเดิมความว่า “ศาสตราจารย์อุดม รัฐอมฤต กรรมการวิสามัญ” แก้ไขเป็นความว่า “ศาสตราจารย์อุดม รัฐอมฤต ที่ปรึกษาคณะกรรมการวิสามัญ”

หน้าที่ ๑๔ บรรทัดที่ ๑๐ จากเดิมความว่า “แต่ตั้ง” แก้ไขเป็นความว่า “แต่งตั้ง”

หน้าที่ ๑๔ บรรทัดที่ ๑๘ จากเดิมความว่า “แต่ตั้ง” แก้ไขเป็นความว่า “แต่งตั้ง”

หน้าที่ ๑๗ บรรทัดที่ ๒๙ จากเดิมความว่า “มาตราอื่น” แก้ไขเป็นความว่า “มาตราอื่น”

หน้าที่ ๑๙ บรรทัดที่ ๓ จากเดิมความว่า “มาตรา ๑๑๗” แก้ไขเป็นความว่า “มาตรา ๑๑๖”

หน้าที่ ๒๒ บรรทัดที่ ๔ จากเดิมความว่า “บางครั้ง” แก้ไขเป็นความว่า “บางครั้ง”

หน้าที่ ๒๒ บรรทัดที่ ๑๙ จากเดิมความว่า “โปร่งใส” แก้ไขเป็นความว่า “โปร่งใส”

หน้าที่ ๒๖ บรรทัดที่ ๕ จากเดิมความว่า “สมาชิกบางไม่ถึง” แก้ไขเป็นความว่า “สมาชิกบางภาคไม่ถึง”

หน้าที่ ๒๖ บรรทัดที่ ๙ จากเดิมความว่า “มีสมาชิกรวม” แก้ไขเป็นความว่า “มีสมาชิกรวม”

หน้าที่ ๒๖ บรรทัดที่ ๒๔ จากเดิมความว่า “ตรวจสอบรายชื่อพรรคการเมือง” แก้ไขเป็นความว่า “ตรวจสอบรายชื่อสมาชิกพรรคการเมือง”

หน้าที่ ๒๘ บรรทัดที่ ๓๐ จากเดิมความว่า “ขาดจากการเป็นสมาชิก” แก้ไขเป็นความว่า “ขาดจากการเป็นสมาชิก”

หน้าที่ ๓๐ บรรทัดที่ ๑๕ จากเดิมความว่า “องค์” แก้ไขเป็นความว่า “องค์”

หน้าที่ ๓๒ บรรทัดที่ ๒๙ จากเดิมความว่า “พฤษภาคม” แก้ไขเป็นความว่า “พฤษภาคม”

๓) ที่ประชุมมีมติรับรองบันทึกการประชุมครั้งที่ ๑๑ วันจันทร์ที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๐ โดยมีการแก้ไข ดังนี้

หน้าที่ ๑ บรรทัดที่ ๒๒ จากเดิมความว่า “พลเอกไพชยนต์ คำตันเจริญ” แก้ไขเป็นความว่า “พลเอกไพชยนต์ คำตันเจริญ”

หน้าที่ ๒ บรรทัดที่ ๒๕ จากเดิมความว่า “พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐” แก้ไขเป็นความว่า “พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐”

หน้าที่ ๑๐ บรรทัดที่ ๑๙ จากเดิมความว่า “ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย” แก้ไขเป็นความว่า “ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย”

๔) ที่ประชุมมีมติรับรองบันทึกการประชุมครั้งที่ ๑๒ วันอังคารที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๐ โดยมีการแก้ไข ดังนี้

หน้าที่ ๖ บรรทัดที่ ๒ จากเดิมความว่า “สภาการชาติไทย” แก้ไขเป็นความว่า “สภาภาษาชาติไทย”

หน้าที่ ๖ บรรทัดที่ ๒๗ จากเดิมความว่า “ค่าทำเนียม” แก้ไขเป็นความว่า “ค่าธรรมเนียม”

หน้าที่ ๖ บรรทัดที่ ๓๖ จากเดิมความว่า “เค้านเตอร์เซอร์วิส” แก้ไขเป็นความว่า “เคาน์เตอร์เซอร์วิส”

หน้าที่ ๒๑ บรรทัดที่ ๓ จากเดิมความว่า “แลควร์เพิ่มขึ้นตอน” แก้ไขเป็นความว่า “และควร์เพิ่มขึ้นตอน”

หน้าที่ ๒๒ บรรทัดที่ ๑๒ จากเดิมความว่า “ในมาตรา ๑๖” แก้ไขเป็นความว่า “ในมาตรา ๓๓”

หน้าที่ ๒๒ บรรทัดที่ ๒๓ จากเดิมความว่า “มาตรา ๒๕” แก้ไขเป็นความว่า “มาตรา ๓๕”

๕) ที่ประชุมมีมติรับรองบันทึกการประชุมครั้งที่ ๑๓ วันพุธที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๐ โดยมีการแก้ไข ดังนี้

หน้าที่ ๙ บรรทัดที่ ๒๐ และบรรทัดที่ ๒๒ จากเดิมความว่า “ร้ายแรง” แก้ไขเป็นความว่า “ร้ายแรง”

หน้าที่ ๑๐ บรรทัดที่ ๔ จากเดิมความว่า “คณะกรรมการสรรหา” แก้ไขเป็นความว่า “คณะกรรมการสรรหา”

หน้าที่ ๑๒ บรรทัดที่ ๑๕ จากเดิมความว่า “ผู้อำนวยการฝ่ายบัญชีและทรัพย์สิน” แก้ไขเป็นความว่า “ผู้อำนวยการฝ่ายระบบบัญชี การเงินและทรัพย์สิน”

๖) ที่ประชุมมีมติรับรองบันทึกการประชุมครั้งที่ ๑๔ วันพฤหัสบดีที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๐ โดยมีการแก้ไข ดังนี้

หน้าที่ ๑ บรรทัดที่ ๑๓ จากเดิมความว่า “รองประธานคณะกรรมการวิชาการวิสามนุ คนที่สาม” แก้ไขเป็นความว่า “เลขานุการคณะกรรมการวิชาการวิสามนุ”

หน้าที่ ๑ บรรทัดที่ ๒๖ จากเดิมความว่า “พลโท กนิษฐ์ ชาญปรีญา” แก้ไขเป็นความว่า “พลโท กนิษฐ์ ชาญปรีชญา”

หน้าที่ ๒ บรรทัดที่ ๒๖ และบรรทัดที่ ๒๗ จากเดิมความว่า “บทลงโทษ”
แก้ไขเป็นความว่า “บทกำหนดโทษ”

หน้าที่ ๔ บรรทัดที่ ๒๒ จากเดิมความว่า “นายพัชโรดม ลิ้มปิษุทธิ์เยร
ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา กรรมการวิสามัญ” แก้ไขเป็นความว่า “นายพัชโรดม ลิ้มปิษุทธิ์เยร
กรรมการวิสามัญ”

หน้าที่ ๙ บรรทัดที่ ๓ จากเดิมความว่า “มาตรา ๑๐” แก้ไขเป็นความว่า
“มาตรา ๑๑๑”

หน้าที่ ๙ บรรทัดที่ ๑๑ จากเดิมความว่า “มาตราตราอื่น” แก้ไขเป็นความว่า
“มาตราอื่น”

หน้าที่ ๑๔ บรรทัดที่ ๒๒ จากเดิมความว่า “หรือสมาชิก” แก้ไขเป็นความว่า
“หรือสมาชิก”

๒.๒ เลื่อนการรับรองบันทึกการประชุม ดังต่อไปนี้

- ๑) บันทึกการประชุมครั้งที่ ๑๕ วันจันทร์ที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๐
- ๒) บันทึกการประชุมครั้งที่ ๑๖ วันอังคารที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๐
- ๓) บันทึกการประชุมครั้งที่ ๑๗ วันพุธที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๐
- ๔) บันทึกการประชุมครั้งที่ ๑๘ วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๐

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเสนอเพื่อพิจารณา

๓.๑ พิจารณาทบทวนร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรค
การเมือง พ.ศ. .... ในประเด็นที่รอการพิจารณา สรุปได้ ดังนี้

คำปรารภ

มีการแก้ไข

ประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการวิสามัญ

นายพัชโรดม ลิ้มปิษุทธิ์เยร กรรมการวิสามัญ ซึ่งเป็นผู้แทนสำนักงาน
คณะกรรมการกฤษฎีกา ได้อภิปรายว่า ในส่วนของคำปรารภได้มีการหารือกับนายธนาวัฒน์ สังข์ทอง
กรรมการวิสามัญ ซึ่งเป็นผู้แทนคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ แล้ว โดยจะมีการบัญญัติเพิ่มความ
เป็นวรรคสองและวรรคสามของคำปรารภ ให้สอดคล้องกับมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
จึงเสนอให้มีการบัญญัติความเป็นวรรคสองและวรรคสามของคำปรารภ ดังนี้

“พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการ
จำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๗ ของ
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ตราขึ้นเพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญมาตรา ๔๕ มาตรา ๑๓๐ (๔) มาตรา ๒๕๘ และมาตรา ๒๖๗ ที่ให้มีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองเพื่อกำหนดเกี่ยวกับการจัดตั้งและการบริหารพรรคการเมือง ให้เป็นไปโดยเปิดเผยและตรวจสอบได้ เปิดโอกาสให้สมาชิกมีส่วนร่วมอย่างกว้างขวางในการกำหนดนโยบายและการส่งผู้สมัครรับเลือกตั้ง และกำหนดมาตรการให้สมาชิกดำเนินการโดยอิสระไม่ถูกครอบงำหรือชี้นำโดยบุคคลซึ่งมิได้เป็นสมาชิกของพรรคการเมือง และมีมาตรการกำกับดูแลมิให้สมาชิกของพรรคการเมืองกระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้ง รวมทั้งการพัฒนาให้พรรคการเมืองเป็นสถาบันทางการเมืองที่สำคัญในการบริหารประเทศ จึงมีความจำเป็นต้องจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลเกี่ยวกับทรัพย์สินและการแสดงความคิดเห็นบางประการเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนและประโยชน์สาธารณะอย่างอื่นซึ่งการตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้เป็นไปโดยสอดคล้องกับเจตนารมณ์ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญด้วยแล้ว”

นายศิระชัย โชติรัตน์ รองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่หนึ่ง ได้สอบถามว่า ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้มีการจำกัดสิทธิเสรีภาพของประชาชนในเรื่องใดบ้าง

นายพัชโรดม ลิ้มปิษเฐียร กรรมการวิสามัญ ซึ่งเป็นผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้ตอบคำถามว่า ในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จะมีการจำกัดสิทธิเสรีภาพอยู่สองเรื่อง คือ สิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นและการจำกัดสิทธิในทรัพย์สิน

นายณัฐพล สิงห์สิริสิทธิ์ ฝ่ายเลขานุการฯ ได้สอบถามว่าในเรื่องเกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพในการรวมกันเป็นสมาคม ฯลฯ ตามมาตรา ๔๒ ของรัฐธรรมนูญ จำเป็นที่จะต้องมีการบัญญัติไว้ในบทจำกัดสิทธินี้ด้วยหรือไม่

นายพัชโรดม ลิ้มปิษเฐียร กรรมการวิสามัญ ซึ่งเป็นผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้ตอบคำถามว่า เนื่องจากในการรวมตัวกันเป็นพรรคการเมืองกฎหมายมิได้มีการห้ามเอาไว้แต่เพียงจำกัดในส่วนของจำนวนคนเท่านั้น ดังนั้น ในมาตรา ๔๒ ของรัฐธรรมนูญ จึงมิได้บัญญัติไว้

พลเอก มารุต ปิษโชติสังข์ รองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่สอง ได้สอบถามว่า รูปแบบของคำปรารภที่เสนอต่อที่ประชุมนี้ได้ผ่านการพิจารณาเห็นชอบของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญแล้วใช่หรือไม่

นายพัชโรดม ลิ้มปิษเฐียร กรรมการวิสามัญ ซึ่งเป็นผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้ตอบคำถามว่า รูปแบบในการบัญญัติคำปรารภจะเป็นไปตามแนวทางที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญกำหนดไว้แล้ว จะแตกต่างกันแต่เฉพาะในเนื้อหาแต่ละฉบับเท่านั้น

มติที่ประชุม คำปรารภ มีการแก้ไข

“โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ตราขึ้นเพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญมาตรา ๔๕ มาตรา ๑๓๐ (๔) มาตรา ๒๕๘ และมาตรา ๒๖๗ ที่ให้มีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองเพื่อกำหนดเกี่ยวกับการจัดตั้งและการบริหารพรรคการเมือง ให้เป็นไปโดยเปิดเผยและตรวจสอบได้ เปิดโอกาสให้สมาชิกมีส่วนร่วมอย่างกว้างขวางในการกำหนดนโยบาย และการส่งผู้สมัครรับเลือกตั้ง และกำหนดมาตรการให้สมาชิกดำเนินการโดยอิสระไม่ถูกรวบงำหรือ ชี้้นำโดยบุคคลซึ่งมิได้เป็นสมาชิกของพรรคการเมือง และมีมาตรการกำกับดูแลมิให้สมาชิกของพรรคการเมืองกระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้ง รวมทั้งการพัฒนา ให้พรรคการเมืองเป็นสถาบันทางการเมืองที่สำคัญในการบริหารประเทศ จึงมีความจำเป็นต้องจำกัด สิทธิและเสรีภาพของบุคคลเกี่ยวกับทรัพย์สินและการแสดงความคิดเห็นบางประการเพื่อรักษาความสงบ เรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนและประโยชน์สาธารณะอย่างอื่นซึ่งการตราพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญนี้เป็นไปโดยสอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญ ด้วยแล้ว”

มาตรา ๑๓๘

มีการแก้ไข

ประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการวิสามัญ

นายณัฐพล สิงห์สิริสิทธิ์ ฝ่ายเลขานุการฯ ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุมว่า ตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้จะใช้คำว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ตั้งนั้น ในมาตรา ๑๓๘ รวมทั้งมาตรา ๑๓๙ ควรที่จะแก้ไขถ้อยคำจากคำว่า “นับแต่วันที่ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มีผลใช้บังคับ” แก้ไขเป็นคำว่า “นับแต่วันที่พระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญนี้มีผลใช้บังคับ” เพื่อให้การใช้ถ้อยคำเป็นไปในทางเดียวกันกับบทบัญญัติ มาตราอื่นๆ

ที่ประชุมพิจารณามีมติให้แก้ไขตามที่เสนอ

มติที่ประชุม มาตรา ๑๓๘

มีการแก้ไข

มาตรา ๑๓๘ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนา พรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งดำรง ตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่า คณะกรรมการจะแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ซึ่งต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มีผลใช้บังคับ

มาตรา ๑๓๙

มีการแก้ไข

ประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการวิสามัญ

แก้ไขการใช้ถ้อยคำเป็นไปในทางเดียวกันกับบทบัญญัติมาตราอื่นๆ

มติที่ประชุม

มาตรา ๑๓๙

มีการแก้ไข

“มาตรา ๑๓๙ ให้อธิบดีกรมสรรพากรออกหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ตามมาตรา ๖๓ วรรคหนึ่ง และกำหนดวิธีการหักค่าลดหย่อนตามมาตรา ๖๔ วรรคสอง ให้แล้วเสร็จ ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มีผลใช้บังคับ”

มาตรา ๑๔๒

รอกการพิจารณา

ประเด็นการอภิปรายของคณะกรรมการวิสามัญ

รอกการพิจารณาให้สอดคล้องกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ....

มติที่ประชุม

มาตรา ๑๔๒

รอกการพิจารณา

“มาตรา ๑๔๒ ให้คณะกรรมการดำเนินการเพื่อให้มีระเบียบ ประกาศ ข้อบังคับ และคำสั่ง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ระยะเวลาดังกล่าว มิให้นำรวมระยะเวลาที่มีกรรมการการเลือกตั้ง ไม่ถึงห้าคนเข้าด้วย

ในระหว่างดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้บรรดาระเบียบ ประกาศ ข้อบังคับ และคำสั่ง ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง หรือของนายทะเบียน ที่ออกตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ ยังมีผลใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้ง ต่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้”

๓.๒ พิจารณาร่างรายงานของคณะกรรมการวิสามัญ

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้ นำเสนอโครงสร้างรายงานของคณะกรรมการวิสามัญ ซึ่งประกอบด้วย

ปกหน้า

หนังสือนำ

๑. การเลือกตำแหน่งต่างๆ

๒. การแต่งตั้งที่ปรึกษาภคิตติมศักดิ์

๓. การแต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการ

๔. ผู้ที่คณะกรรมการวิสามัญได้เชิญมาชี้แจงแสดงความคิดเห็น

๕. การรับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเดิมมีส่วนนี้จะไม่ในรายงานของ คณะกรรมการวิสามัญ แต่มีการเพิ่มเข้ามาเพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย อย่างไรก็ตามรูปแบบยังไม่ได้มีการกำหนดให้ชัดเจนเพียงแต่ฝ่ายเลขานุการได้ยกวาง ขึ้นมาเท่านั้น

๖. การสงวนความเห็นของกรรมการวิสามัญ

๗. การเสนอคำแปรญัตติของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยในส่วนนี้ ยังไม่ได้ข้อยุติเกี่ยวกับการเสนอคำแปรญัตติว่าจะมีการสงวนความเห็นหรือจะพอใจกับการแก้ไข ของคณะกรรมการวิสามัญ

๘. ผลการพิจารณา

๙. ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญ

ร่างที่คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว

ปกหลังรายงาน ซึ่งจะเป็ข้อมูลเกี่ยวกับการประชุมของคณะกรรมการ วิสามัญ และคณะผู้รับผิดชอบในการจัดทำรายงาน

ที่ประชุมได้พิจารณาร่างรายงานตามที่ฝ่ายเลขานุการฯ ได้นำเสนอ โดยมีข้อสังเกตเพิ่มเติม ดังนี้

๑. ในหัวข้อ “๕. การรับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้อง” ในหน้า (๓) ควรเพิ่ม อีกหนึ่งหัวข้อเกี่ยวกับการรับฟังความคิดเห็นโดยการประชาสัมพันธ์และทางช่องทางสื่อออนไลน์ รวมทั้ง จัดเรียงลำดับหัวข้อย่อยตามความสำคัญในแต่ละเรื่อง

๒. มอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการฯ ยกวางข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญ โดยสรุปจากการอภิปรายในการประชุมครั้งที่ผ่านมามากครั้ง เพื่อตั้งเป็นข้อสังเกตไว้ท้ายรายงาน ของคณะกรรมการวิสามัญ

๓. เนื่องจากตอนนี้เป็นเพียงร่างรายงานของคณะกรรมการวิสามัญ ซึ่งยังมี บางประเด็นในร่างรายงานที่ยังไม่ได้ข้อยุติ เช่น มติการแก้ไขในมาตราต่างๆ รวมทั้งการสงวนความเห็น ของกรรมการและการสงวนคำแปรญัตติของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังนั้น เมื่อมีข้อยุติในแต่ละ เรื่องแล้วควรที่จะตรวจสอบในเรื่องนั้นๆ ให้มีความถูกต้องตามมติต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่นๆ

๔.๑ สืบเนื่องจากการประชุมหลายครั้งที่ผ่านมาได้มีประเด็นพิจารณาเกี่ยวกับการ จะบัญญัติเพิ่ม “เลขาธิการพรรคการเมือง” เข้าไปในร่างพระราชบัญญัติหรือไม่ เนื่องจากเป็นตำแหน่ง ที่มีความสำคัญซึ่งก็มีอยู่หลายมาตราที่จำเป็นที่จะต้องบัญญัติไว้ อย่างไรก็ตามในประเด็นนี้จะได้มีการ พิจารณาเพื่อให้ได้ข้อยุติอีกครั้งว่าจะมีการบัญญัติเพิ่มหรือไม่ และถ้ามติของที่ประชุมเป็นประการใดแล้ว กรรมการฝ่ายที่ไม่เห็นด้วยก็สามารถที่จะขอสงวนความเห็นของตนได้

๔.๒ เนื่องจากในการพิจารณาของคณะกรรมการการวิสามัญที่ผ่านมายังมีประเด็นหลักๆ ที่ยังไม่ได้ข้อยุติหลายประเด็น กล่าวคือ

- ๑) ทุนประเดิม
- ๒) ค่าบำรุงสมาชิก
- ๓) การที่จะบัญญัติเพิ่ม “เลขาธิการพรรคการเมือง” หรือไม่
- ๔) การส่งผู้สมัครรับเลือกตั้ง
- ๕) คำแปรญัตติของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ดังนั้น ในการประชุมของคณะกรรมการการวิสามัญควรที่จะได้ข้อยุติในประเด็นต่างๆ เหล่านี้ อย่างช้าที่สุดในวันพฤหัสบดีที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๐ และขอให้กรรมการวิสามัญทุกท่านเข้าร่วมประชุมอย่างพร้อมเพรียงกันเพื่อให้เป็นมติของที่ประชุม เพื่อที่ฝ่ายเลขานุการฯ จะได้จัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์เพื่อเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติต่อไป

๔.๓ ที่ประชุมมีมติให้นัดประชุมครั้งต่อไปในวันพุธที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๐ เวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมคณะกรรมการหมายเลข ๓๐๘ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๒ โดยพิจารณาทบทวนร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. .... ในประเด็นที่รอการพิจารณา

เมื่อได้เวลาอันสมควรแล้ว นายศิระชัย โชติรัตน์ รองประธานคณะกรรมการการวิสามัญ คนที่หนึ่ง ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานคณะกรรมการการวิสามัญ ได้กล่าวขอบคุณกรรมการวิสามัญและผู้เข้าร่วมประชุมทุกท่านและขอปิดการประชุม

เลิกการประชุมเวลา ๑๒.๐๐ นาฬิกา

จัดทำแล้วเสร็จเมื่อ... ๒ ..... / มิ.ย. / ๒๕๖๐
 นายปริญญา แสงแก้วเขียว นิตกรชำนาญการ
 กลุ่มงานคณะกรรมการวิสามัญ ๑
 ผู้จัดบันทึกการประชุม
 ..... 5mm ..... ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานฯ ตรวจ
 มติรับรองบันทึกการประชุม
 ครั้งที่ ๒๓ ..... / ๒๕๖๐
 วันที่ ๒ / มิ.ย. / ๒๕๖๐
 ..... ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๑ ทราบ